

ĐỀ THAM KHẢO THI VÀO 10 – ĐỀ SỐ 2

MÔN: NGỮ VĂN – HÀ NỘI NĂM 2025

Thời gian làm bài: 120 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Cho ngữ liệu sau đọc và trả lời câu hỏi:

BÀI THƠ QUÊ HƯƠNG

(Nguyễn Bính)

... Quê hương tôi có cây bầu cây nhệ
Tiếng “đàn kêu tích tích tình tang...”
Có cô Tấm nấu mình trong quả thị,
Có người em may túi đút ba gang.

Quê hương tôi có ca dao tục ngữ,
Ông trăng tròn thường xuống mọi nhà chơi.
Một đĩa muối cũng mặn tình chồng vợ,
Một dây trầu cũng nhắc chuyện lứa đôi.

Con chim nhỏ cũng đau hồn nước mắt
“Cuốc cuốc” kêu rõ máu những đêm vàng
Chân ngựa đá cũng dính bùn trận mạc.
Theo người đi cứu nước chống xâm lăng.

Quê hương tôi có bà Trưng, bà Triệu
Cười đầu voi, dấy nghĩa, trả thù chung.
Ông Lê Lợi đã trường kỳ kháng chiến,
Hung Đạo vương đã mở hội Diên Hồng.

Quê hương tôi có bà múa xòe, hát đúm,
Có hội xuân liên tiếp những đêm chèo.
Có Nguyễn Trãi, có “Bình Ngô đại cáo”.
Có Nguyễn Du và có một “Truyện Kiều”.

Quê hương tôi có Trường Sơn một dải,
Có Hồng Hà lại có Cửu Long Giang
Có Hà Nội có hồ Tây, hồ Kiếm.
Chợ Đồng Xuân bày đủ mặt hàng.

Quê hương tôi có sấu riêng, măng cụt
Lòng bưởi đào, lòng gấc đỏ như son.
Có gạo tám xoan thổi nồi đồng điếu,
Cam xã Đoài ai bóc cũng thơm ngon.

Cánh đồng nào cũng chôn vàng giấu bạc,
Bờ biển nào cũng chói ngọc ngời châu.
Có thanh quế gửi qua là khỏi bệnh,
Có cây lim đóng cả một thân tàu.

Quê hương tôi có những người con gái
“Một ngày hai bữa cơm đèn...”
Cách sông cái cũng bắc cầu dải yếm,
Cho chàng sang đĩnh ước chuyện nhân duyên.

Trong bụng mẹ đã từng mê tiếng hát;
Nên quê tôi ai cũng biết làm thơ.
Những trẻ nhỏ nằm nôi hay đặt võng,
Sớm hay chiều, đều mượn cánh cò đưa.

Khi có giặc những tre làng khắp nước,
Đều xả thân làm ngọn mác, mũi chông,
Những trai gái thôn Đông, xóm Bắc
Thoắt vươn vai thành những anh hùng...

(Hoàng Xuân, Nguyễn Bính – thơ và đời. NXB Văn học, 2003)

Câu 1 (0.5 điểm): Xác định đề tài, thể loại của văn bản *Bài thơ quê hương* của Nguyễn Bính.

Câu 2 (0.5 điểm): Nêu cảm hứng chủ đạo của bài thơ và cho biết cách thể hiện cảm hứng đó.

Câu 3 (1.0 điểm): *Quê hương tôi* được gọi tả như thế nào trong khổ thơ thứ 3,4? Phân tích một số hình ảnh, từ ngữ làm rõ hình ảnh *quê hương tôi* và cảm xúc của tác giả.

Câu 4 (1.0 điểm): Con người và quê hương tôi được hiện lên như thế nào? Nhận xét nghệ thuật thể hiện vẻ đẹp của con người, của quê hương?

Câu 5 (1.0 điểm): *Bài thơ quê hương* của Nguyễn Bính đã khơi gợi trong em những tình cảm nào dành cho quê hương, đất nước – nơi mình đã sinh ra và lớn lên?

PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm) Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) nêu cảm nhận của em về *Bài thơ quê hương* của Nguyễn Bính.

Câu 2 (4.0 điểm)

Bản sắc văn hóa dân tộc là tổng hòa những giá trị văn hóa bền vững tạo nên nét đặc sắc, độc đáo, riêng có về diện mạo, cốt cách, tâm hồn, lối sống... của một dân tộc, là “tấm thẻ căn cước” phân biệt dân tộc này với dân tộc khác, góp phần tạo nên sự phong phú, đa dạng của nền văn hóa nhân loại.

(tapchicongsan.org.vn)

Viết bài văn (khoảng 600 chữ) thể hiện quan điểm của em về ý kiến trên và đề xuất một số việc làm phù hợp với học sinh để góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc mình, tạo nên sự phong phú, đa dạng của nền văn hóa nhân loại.